

DOCUMENTS

TIPUS: Sol·licitud
NOM: Altres documents (3) - signed_2024-01-31_Memo?ria_Prop del Raonador ciutadà?
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 781e54be-0d44-4878-bd35-786bac23ce2a
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2024_0000000000000000000000000040117
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1300-0043/2024 - 31/01/2024 13:22
REGISTRE D'ENTRADA: 0077-2024 - 31/01/2024 13:22
SIGNATURES
JUDITH SALAZAR ÀLVAREZ: 31/01/2024 12:20
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 31/01/2024 13:22

Memòria justificativa de la Proposició de llei del Raonador del ciutadà.

I. Justificació de la Proposició de llei.

Des del 1998, la *Llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà*, ha estat modificada en diverses ocasions. El primer cop, a l'any 2010, el Consell va voler reforçar l'àmbit d'actuació del raonador obeïnt a una recomanació de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa que ja recomanava als Estats membres de considerar el nomenament d'un mediador especial pels menors, als efectes de poder informar-los i assessorar-los en l'exercici dels seus drets. A l'any 2017 però, la reforma de la llei va tenir en compte múltiples fonts: 1) el Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, adoptat per l'Assemblea General de les Nacions Unides, que recomanava la designació d'un mecanisme independent per promoure, protegir i supervisar l'aplicació del Conveni, tasca que finalment se li va encomanar al raonador i; 2) i les recomanacions del 2012 de la Comissió Europea contra el Racisme i la Intolerància (ECRI) del Consell d'Europa que van estendre en un primer moment les seves funcions en l'àmbit de la lluita contra el racisme, la discriminació racial, la xenofòbia, l'antisemitisme i la intolerància a escala nacional, i en un segon moment, va fer efectiva la seva competència no només al sector públic, sinó també al sector privat.

Més recentment, la Comissió europea per a la democràcia a través del dret (Comissió de Venècia) va emetre l'opinió n° 1094/2022, de 24/10/2022, en la que proposava diversos canvis a l'actual Llei del raonador per tal d'adequar la institució als anomenats "Principis de Venècia", adoptats el 15-16/03/2019 durant la 118ª sessió plenària de la Comissió, dotant així a la institució dels més alts estàndards de garanties que estableix el Consell d'Europa en relació a aquest tipus d'institucions.

Així, i en primer lloc, es recull l'estatus d'autoritat del raonador, es reafirma la seva independència, i se'l faculta per a impugnar la constitucionalitat de les lleis i reglaments que puguin afectar els drets subjectius protegits en la Constitució. També s'amplien, a l'interès general i a la protecció dels drets humans en sentit ampli, els supòsits que habiliten competencialment al raonador del ciutadà per a intervenir prop de les entitats privades i se li encomana específicament promoure les relacions amb la societat civil en general i, en particular, amb totes aquelles organitzacions no governamentals vinculades en la promoció dels drets humans. S'inclouen, dins els requisits per al nomenament, els criteris essencials per a la selecció del raonador i es reforça el concurs de mèrits per a la selecció de forma que esdevé públic i transparent, basat en el mèrit, en criteris objectiu i previstos en la llei. D'altra banda, es precisa als efectes de la remuneració que aquesta ha de ser adequada i suficient per a l'exercici de les funcions i que s'ha de correspondre amb l'alt rang de la institució i se li ofereix la possibilitat de presentar a l'aprovació del Consell General un projecte de pressupost que sigui suficient, tant a nivell de recursos econòmics com humans, per desenvolupar de manera eficaç i eficient les seves competències. Tanmateix, s'han introduït totes aquelles esmenes menors que recomanava l'opinió de la Comissió de Venècia i que venien a reforçar la institució.

En darrer lloc, s'atorguen eventuais efectes suspensius dels terminis per a formular recurs administratiu o judicial a les queixes o reclamacions que es formulin davant la institució, de forma que les actuacions el raonador esdevinguin eventuais mecanismes de resolució

DOCUMENTS**TIPUS:** Sol·licitud**NOM:** Altres documents (3) - signed_2024-01-31_Memo?ria_Prop del Raonador ciutadà?**UNITAT:** Serveis Generals**ORIGEN:** Administració**CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ:** 781e54be-0d44-4878-bd35-786bac23ce2a**IDENTIFICADOR:** ES_XXXXXXXX_2024_000000000000000000000000000040117**ESTAT D'ELABORACIÓ:** Definitiu**REFERÈNCIES****EXPEDIENTS:** C1300-0043/2024 - 31/01/2024 13:22**REGISTRE D'ENTRADA:** 0077-2024 - 31/01/2024 13:22**SIGNATURES****JUDITH SALAZAR ÀLVAREZ:** 31/01/2024 12:20**CONSELL GENERAL (SIGNATURA):** 31/01/2024 13:22

extrajudicial de conflictes. Tanmateix es fa necessari un criteri harmonitzador que unifiqui formalment tots els texts legislatius. En aquest sentit, pel que fa a l'àmbit formal, s'incorpora un índex i es reestructura la llei de manera que es suprimeixen els anteriors tres títols i nou capítols en dos únics títols. Per consegüent, s'organitza l'articulat atenent a la nova distribució per àmbits materials, de forma que es passa dels anteriors 22 articles als 20 actuals. Finalment, es titulen tots els articles.

Finalment, la multiplicat de lleis relatives a la institució del raonador del ciutadà aconsella refundre-les totes en un sol text, que alhora incorpori també els canvis que aporta el present projecte de llei.

II. Contingut de la Proposició de llei.

La present Proposició de Llei s'estructura en dos títols i vint articles, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

Títol I De la institució del Raonador del ciutadà

L'article 1 Missió

L'article 2 Independència i immunitat

L'article 3 Funcions

L'article 4 Requisits i incompatibilitats

L'article 5 Nomenament

L'article 6 Mandat i cessament

L'article 7 Retribució

L'article 8 Vacant

L'article 9 Autonomia organitzativa i pressupostària

Títol II De l'actuació del Raonador del ciutadà

L'article 10 Gratuïtat i reserva

L'article 11 Deure de col·laboració i protecció

L'article 12 Queixes i reclamacions

L'article 13 Queixes relatives a l'administració de justícia

L'article 14 Límits a les queixes i reclamacions

L'article 15 Procediment de les queixes i reclamacions

L'article 16 Actuació d'ofici

L'article 17 Fermesa de les decisions i resolucions

L'article 18 Informe anual

L'article 19 Advertiments, recomanacions, recordatoris i suggeriments

L'article 20 Relació amb el Consell General

La proposició es clou amb una disposició derogatòria i quatre disposicions finals, que regulen, respectivament la modificació de la Llei qualificada del tribunal constitucional, la modificació del Codi de l'administració, la modificació de la Llei 9/2022, del 7 d'abril, del Procediment contenciós administratiu i l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

DOCUMENTS**TIPUS:** Sol·licitud**NOM:** Altres documents (3) - signed_2024-01-31_Memo?ria_Prop del Raonador ciutada?**UNITAT:** Serveis Generals**ORIGEN:** Administració**CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ:** 781e54be-0d44-4878-bd35-786bac23ce2a**IDENTIFICADOR:** ES_XXXXXXXX_2024_000000000000000000000000000040117**ESTAT D'ELABORACIÓ:** Definitiu**REFERÈNCIES****EXPEDIENTS:** C1300-0043/2024 - 31/01/2024 13:22**REGISTRE D'ENTRADA:** 0077-2024 - 31/01/2024 13:22**SIGNATURES****JUDITH SALAZAR ÁLVAREZ:** 31/01/2024 12:20**CONSELL GENERAL (SIGNATURA):** 31/01/2024 13:22

III. Valoració de l'impacte econòmic.

Aquesta Proposició de llei no suposa cap càrrega econòmica més enllà de la valoració política i pressupostària relativa a la remuneració del Raonador.

IV. Valoració en relació amb la perspectiva de gènere.

La Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació, al seu article 5, estableix que *“El dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders públics. Les administracions públiques l'han d'integrar en l'adopció i l'execució de totes les disposicions normatives i les polítiques públiques. En particular, els poders públics i les administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en totes les seves actuacions i en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives i les polítiques públiques.”*

Al respecte, es considera que una norma no té rellevància de gènere quan no afecta, directament o indirectament, persones, o, fent-ho, afecta de forma molt limitada l'accés als recursos econòmics i socials de les dones i els homes, la seva participació en els àmbits de presa de decisions, o les normes socials i els valors que influeixen en l'origen i el manteniment de les desigualtats de gènere.

Al respecte, es pot concloure que la Proposició de llei no té una repercussió directa o indirecta pel que fa a la perspectiva de gènere.

Andorra la Vella, el 31 de gener del 2024.

Judith Salazar Álvarez
Presidenta i Consellera General
Grup Parlamentari Socialdemòcrata